

Preken juledag i Fjellhamar kirke

25. desember 2015

Kapellan Elisabeth Lund

Det står skrevet hos evangelisten Johannes i kapittel 1:

I begynnelsen var Ordet. Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud.

Han var i begynnelsen hos Gud.

Alt er blitt til ved ham, uten ham er ikke noe blitt til.

Det som ble til i ham, var liv, og livet var menneskenes lys.

Lyset skinner i mørket, og mørket har ikke overvunnet det.

Et menneske sto fram, utsendt av Gud. Navnet hans var Johannes. Han kom for å vitne. Han skulle vitne om lyset, så alle skulle komme til tro ved ham. Selv var han ikke lyset, men han skulle vitne om lyset.

Det sanne lys, som lyser for hvert menneske, kom nå til verden.

Han var i verden, og verden er blitt til ved ham, men verden kjente ham ikke.

Han kom til sitt eget, og hans egne tok ikke imot ham.

Men alle som tok imot ham, dem ga han rett til å bli Guds barn, de som tror på hans navn.

De er ikke født av kjøtt og blod, ikke av menneskers vilje og ikke av manns vilje, men av Gud.

Og Ordet ble menneske og tok bolig iblant oss,

og vi så hans herlighet, en herlighet som den enbårne Sønn har fra sin Far, full av nåde og sannhet.

Slik lyder det hellige evangelium

Lenge før noen tidsregning fantes, lenge før Betlehem var skrevet inn på noe kart, lenge før vismenn, gjeterne og stall, lenge før et eneste ord var talt på jorden, var Ordet. Og Ordet var Gud.

I går var det julaften og mange av oss fikk høre juleevangeliet fra Lukas.

Vi har vi fått høre om det lille barnet som ble født i en stall.

I dag får vi høre evangeliet fra Johannes, som løfter tanken til svimlende høyder. Så høyt opp at vi får overblikket, og kan se helt tilbake til begynnelsen.

Vi får høre om hvor det lille barnet i krybben kommer fra og vi får høre hvem han er.

Og så er det kanskje sånn at når vi hører om hvem Gud er, så får vi samtidig vite noe om hvem vi er, og hvor vi kommer fra.

For Gud og mennesker hører på forunderlig vis sammen, hele julebudskapet handler om at Gud vil ha med oss å gjøre.

Han kom hit ned, så mennesker kunne ta på ham. Berøre ham.

Han ble født og tatt imot av ventende hender som svøpte den nakne lille kroppen så han ikke skulle fryse. Han ble holdt inntill en varm kropp og vugget i søvn.

Gud ble menneske. Gud kom helt nær. Det feirer vi i dag.

I Johannesprologen, som jeg leste, begynner det langt der oppe.

I begynnelsen var Ordet.

Den åpningen er som et ekko av de første ordene i Bibelen:

I begynnelsen skapte Gud.

Johannes peker tilbake til skapelsen, da Guds ord skapte hav og himmel. Trær og blomster. Dyr og mennesker. Alt er til fordi Gud sa.

I begynnelsen var Ordet, Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud.

På gresk heter Ordet, Logos.

I den gresktalende verden på den tiden Johannes skrev prologen, var det et kjent begrep. Logos var en universell verdensorden, en visdom, som var før alt og over alt. De tenkte at alt ble styrt av denne verdensfornuften. Logos var det som fikk alt til å henge sammen.

Sånn tenkte grekerne.

I den jødiske verden ble Ordet brukt om loven og profetene som Guds høyeste visdom. Ordet uttrykte Guds vesen og Guds vilje.

Det Johannes skriver hadde altså en dyp klangbunn hos de første leserne.

Johannes bruker noe kjent, noe som får både jøder og grekere til å henge med i begynnelsen av prologen.

Men han gir likevel Logos et nytt innhold.

Ordet er ikke lenger et begrep eller en tanke.

For selv om Johannes starter i svimlende høyder, så lander han det helt her nede. Ordet ble menneske, og tok bolig iblant oss.

For grekerne var det en sjokkerende tanke, at den evige verdensfornuften, Logos, skulle kunne være et menneske.

Og for jødene var det anstøtelig å snakke om den opphøyde Gud som et menneske.

Det var helt utenkelig, langt utenfor menneskelig fatteevne.

Men likevel sjedde det. Jesus ble født av en kvinne. Ordet ble menneske.

Logos ble sarks, står det på gresk. Sarks betyr egentlig kjøtt. Det er så veldig fysisk. Gud ble kjøtt. Han ble kropp. Han ble et virkelig og fysisk menneske.

I teologien kaller vi det inkarnasjon, fra latin *in carne* som betyr i kjøtt.

Gud gikk fra ord til kroppsspråk for å nå fram til oss. Han ble fysisk, sånn at mennesker kunne ta på ham. Han er en Gud som vil ha fellesskap og vil berøre oss.

Det kan være fint med ord, gode ord. Vi kan snakke og snakke. Men av og til lurert jeg på om ordene kommer i veien for nærhet.

Jeg tenker på det noen ganger når jeg har begravelser. Når de som kommer dit møter den nærmeste familien, sier de ofte ikke så mye. Det er kanskje ikke så mye å si. Det er bedre å bare gi en klem eller en hånd på skulderen.

Eller når man vil vise noen man er glad i hva man føler, kan et kjærtegn være bedre enn mange ord.

Når vi kommer nær hverandre fysisk sier vi:

Jeg er her hos deg. Nå. Jeg er nær deg.

Jesus kom og kunne berøre. Han viste konkret og fysisk at han elsker oss.

Kjærligheten han har til oss var ikke bare ord. Den er ekte. Den ble konkrete berøringer, varme hender og gode blikk.

Nå, etter korsfestelsen, oppstandelsen, himmelfart og pinsedag, er det vi som er Jesu kropp på jorda. Nå er vi Jesu hender og føtter.

Vi, som vil tro på Jesus, er nå Guds fysiske tilstedeværelse her nede.

Jeg lurert på om vi kan tenke sånn at når Ordet ble kropp, så betyr det at vi også bør være litt mer kropp enn ord. Vi bør **gjøre** mer enn vi snakker om det.

Vi må være en fysisk kirke, en inkarnert kirke, en kirke som berører og viser omsorg i praksis.

For vi kan fortsatt se og berøre Jesus her nede. Jesus sa jo også at det vi gjør mot en av disse mine minste, det gjør vi mot ham. Når vi berører en som har det vondt, har vi kommet helt nær Gud.

Vi er skapt av en Gud som elsker oss så høyt at han kom hit ned.

Så vet vi hvor vi kommer fra, og hvor vi hører til.

Og alle som vil ta imot Jesus, tar imot felleskapet med den Gud som elsker oss.

I dag kan vi helt konkret ta imot Jesus, i nattverden. Vi kan åpne hånda vår og ta imot han som **var** lenge før noen tidsregning fantes, lenge før Betlehem var skrevet inn på noe kart, lenge før vismenn, gjeterne og stall, lenge før et eneste ord var talt på jorden.

Han har kommet hit ned, og legges i våre ventende hender.

Amen